

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Drama Dersinden Edindikleri Kazanımlara İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Examination the Views of the Primary School Teacher Candidates on the Learning Outcomes They Acquired from the Drama Lesson

Aslıhan ALYILDIZ UĞURLU¹
Ayşegül OĞUZ NAMDAR²

Geliş Tarihi: 19.11.2021

doi: 10.38089/iperj.2022.106
Kabul Tarihi: 30.07.2022

Yayınlanma Tarihi: 31.07.2022

Öz: Sınıf öğretmeni adaylarının ilkökulda drama dersi kapsamında edindikleri kazanımları bireysel ve mesleki gelişimleri bağlamında ortaya koymayı amaçlayan bu çalışma, nitel araştırmaya örnek oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunda ilkökulda drama dersini alan 54 sınıf öğretmeni adayı yer almaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen açık uçlu sorulardan oluşan anket kullanılmış ve elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Bu süreçte öğretmen adaylarının sorulara verdikleri yanıtlar kodlanmış ve benzer kodları barındıran temalara ulaşılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular incelendiğinde sınıf öğretmeni adaylarının ilkökulda drama dersi kapsamında bireysel gelişimlerine ilişkin edindikleri kazanımların altı tema çerçevesinde ortaya konulduğu ve en çok ifade edilen görüşün “sosyal gelişime ilişkin kazanımlar” temasında yer alan “empati becerisinin gelişimi” olduğu; mesleki gelişimlerine ilişkin edindikleri kazanımların ise iki tema çerçevesinde ortaya konulduğu ve en çok ifade edilen görüşün “öğrencilerde etkili öğrenmeyi sağlamaya yönelik kazanımlar” temasında yer alan “kavram öğretiminin nasıl yapılacağını öğrenme” olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Drama, sınıf öğretmeni adayı, derse ilişkin kazanım

Abstract: This study, which aims to reveal the learning outcomes that primary school teacher candidates acquired within the scope of the drama in primary school course in the context of their personal and professional development, is an example of qualitative research. The study group of the research consists of 54 primary school teacher candidates who took the drama in primary school course. In the study, a questionnaire consisting of open-ended questions developed by the researchers was used as a data collection tool and the obtained data were analyzed by content analysis. In this process, the answers given by the teacher candidates to the questions were coded and themes with similar codes were obtained. When the findings were examined, it was seen that the primary school teacher candidates' learning outcomes regarding their individual development acquired within the scope of the drama in primary school course were revealed within the framework of six themes, and the most expressed opinion was the development of empathy skills included in the theme of "outcomes related to social development". It was also determined that the learning outcomes they acquired regarding their professional development were revealed within the framework of two themes, and the most expressed opinion was "learning how to teach concepts" included in the theme of "outcomes for effective learning in students". Suggestions were made in line with the findings obtained in the research.

Keywords: Drama, primary school teacher candidates, learning outcomes regarding the course

¹ Arş. Gör. Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Türkiye, aslihan.alyildizugurlu@erdogan.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-1377-2985>

² Doç. Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Türkiye, aysegul.oguz@erdogan.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-6853-8507>

Giriş

Ezberci eğitim anlayışını öngören ve bilginin öğretmenden öğrenciye aktarılmasına dayanan geleneksel eğitim anlayışı ile çağı yakalamanın mümkün olmadığı görüşü, eğitimde yeni arayışların ortaya çıkmasına olanak tanımış ve bu doğrultuda anlamlı öğrenmelerin gerçekleşmesini ön planda tutan yapılandırmacı yaklaşım benimsenmiştir. Miller-Young ve Yeo (2015) tarafından bu yaklaşım çerçevesinde yeni bilgilerin önceki bilgilerle ilişkili olduğu ve öznel bir anlayışla oluşturulduğu, geçmiş deneyimlerin ve kültürel faktörlerin öğrenme üzerinde rol oynadığı ifade edilmektedir. Liu ve Chen (2010) tarafından bilgiyi ezberlemek ve hatırlamaktan ziyade öğrenme ve düşünme süreçleri ile ilgili bir yaklaşım olarak ifade edilen yapılandırmacılık, Fenstermacher ve Soltis'e (2004) göre çocukların yaşantı yoluyla anlamlı öğrenmeler gerçekleştirmelerine dayanmaktadır. Anlamlı öğrenmelerin gerçekleşebilmesi, öğrenme sürecinde öğrenenin aktif olmasını öngören ve yaparak yaşayarak öğrenmesine olanak tanıyan yöntem ve tekniklerin kullanıldığı öğrenme ortamları ile mümkündür. Bu noktada öne çıkan yöntemlerden biri de öğreneni öğrenmenin merkezine alan, aktif bir şekilde öğrenme sürecine dâhil olmasını sağlayan ve bu sayede kalıcı öğrenmelere imkân tanıyan dramadır.

Drama, içinde eylem olan, bir ya da birden çok insanın birbirleriyle, doğayla ya da başka nesnelere etkileşerek yaşadıkları içsel ve dışsal devinimler ve onların yaşam durumlarını geniş ölçüde içeren etkinliklerdir (Adıgüzel, 2013). Drama, katılımcıyı merkeze alan ve katılımcının bizzat uygulamanın içinde etkin olduğu bir süreçtir. Bu bakımdan yaşayarak öğrenme sağlamaktadır (Oğuz, 2015). Erdoğan (2015) tarafından yapılan çalışmada dramanın öğrencilerin hayal güçlerini geliştirmelerine, kendilerini rahatça ifade etmelerine ve dört temel dil becerisine ilişkin çalışmalardan zevk almalarına imkân tanıdığı belirtilmektedir. Dramanın faydaları Desailly (2012) tarafından şu şekilde ifade edilmektedir:

- Çocuklar konuya daha heyecanla adapte olabilirler.
- Daha pratik ve fiziksel yollarla öğrenmeyi destekler.
- Okuma ve yazmada zorluk çeken öğrencilerin öğrenmelerine ve öğrendiklerini farklı bir yolla sunmalarına fırsat verebilir.
- Çocuklar farklı görüşleri, tepkileri ya da diğerleri ile güvenli bir ortamda etkileşimde bulunmayı deneyimleyebilir.
- Öğrenme daha kalıcı olabilir.
- Öz güven ve sunum becerileri kazandırabilir (Akt. Oğuz, 2015).

153

Drama yönteminin öğrencilere sağladığı faydalar dikkate alındığında bu yöntemi okullarda uygulayacak olan öğretmenlerin yönetime hâkim olmalarının ve bu yöntemi etkili bir şekilde uygulamalarının önemi ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlerin lisans eğitim süreçlerinde drama yöntemine ilişkin aldıkları dersler, onların yönetime ilişkin bilgi ve becerilerini belirleyen en önemli faktörlerdendir. Sınıf öğretmenliği lisans programında yer alan zorunlu derslerden ilkökulda drama dersi, bu derslerden biridir ve dersin içeriği Yükseköğretim Kurulu (2018) tarafından şu şekilde belirtilmektedir:

- Drama teriminin tanımı ve anlamı
- Psiko-drama, yaratıcı drama, eğitici drama sosyo-drama vb. kavramlar
- Drama-oyun ilişkisi
- Eğitimde drama uygulamalarının tarihçesi
- Eğitimde dramanın yapısı ve uygulanma aşamaları
- Drama ortamı ve öğretmen nitelikleri
- Dramanın değerlendirilmesi
- Alanın eğitim amaçlarına uygun drama örnekleri, örnekler geliştirilmesi ve uygulanması

İlkokulda gerçekleştirilen öğrenmelerin eğitim öğretim sürecinin temelini teşkil etme noktasında önemli bir rol oynaması, bu kademedeki hizmet veren öğretmenlerin derslerde kullandıkları yöntem ve teknik seçiminin önemini ortaya koymaktadır. Sınıf öğretmenlerinin alternatif öğrenme yöntemlerine hâkim olmaları ve bu yöntemleri felsefi arka planlarına uygun şekilde kullanmaları, lisans eğitim süreçlerinde bu yöntem ve teknikleri öğrendikleri derslerde edindikleri kazanımlarla ilişkilidir. Bu bağlamda drama dersine ilişkin teorik ve uygulamalı bilgilerin ele alındığı ders olan ilkökulda drama dersi, sınıf öğretmeni adaylarının yönetime ilişkin bilgi ve farkındalık geliştirmelerini sağlayan önemli

bir derstir. Bu nedenle çalışma kapsamında ilkokulda drama dersinden edinilen kazanımlara ilişkin sınıf öğretmeni adaylarının görüşleri ele alınmıştır.

Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının kapsamı yukarıdaki gibi belirtilen ilkokulda drama dersine ilişkin görüşlerini ortaya koymak, bu derste edindikleri kazanımları belirlemektedir. Bu bağlamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Sınıf öğretmeni adaylarının ilkokulda drama dersi kapsamında bireysel gelişimlerine ilişkin edindikleri kazanımlar nelerdir?
2. Sınıf öğretmeni adaylarının ilkokulda drama dersi kapsamında mesleki gelişimlerine ilişkin edindikleri kazanımlar nelerdir?

Yöntem

İlkokulda drama dersinin sınıf öğretmeni adaylarına sağladığı kazanımları ayrıntılı olarak belirlemeyi amaçlayan bu çalışma, nitel araştırmaya örnek oluşturmaktadır. Merriam'a (2013) göre nitel araştırmalarda katılımcıların yaşamlarını nasıl yorumladıkları ve deneyimlerini nasıl anlamlandırdıkları üzerinde durulmaktadır. Bireylerin deneyimlerini ve sosyal durumlara ilişkin bakış açılarını anlamayı amaçlayan nitel araştırma, verileri kategoriler şeklinde düzenleme ve kategoriler arasındaki ilişkileri belirleme sürecidir (Jin ve Bridges, 2016; Akt. Hale ve Astolfi, 2007). Çalışma kapsamında sınıf öğretmeni adaylarının ilkokulda drama dersinde edindikleri kazanımlara ilişkin görüşlerini ortaya koymak hedeflendiği için nitel araştırma tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Bağlamı geniş olan ve istatistiksel genellemenin büyük önem taşıdığı nicel araştırmaların tersine, nitel araştırmacılar genellikle kendi bağlamlarında kenetli olan ve derinlemesine analiz edilen küçük örneklerle çalışırlar (Miles ve Huberman, 2016). Çalışma kapsamında genelleme kaygısı taşınmadığı için evrenden örneklem alma yoluna gidilmemiş, araştırmanın amacına hizmet eden bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Araştırmanın çalışma grubunda Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki bir devlet üniversitesinin sınıf eğitimi ana bilim dalında öğrenim gören öğretmen adayları yer almaktadır. Çalışma grubu oluşturulurken amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemine başvurulmuştur. Yıldırım ve Şimşek (2011) tarafından bu örneklemede bir dizi ölçütü karşılayan durumların çalışıldığı ve ölçütlerin araştırmacı tarafından da oluşturulabileceği ifade edilmektedir. Araştırma kapsamında sınıf öğretmenliği ana bilim dalında öğrenim görme ve ilkokulda drama dersini alma ölçütlerini karşılayan öğretmen adayları çalışma grubuna dâhil edildiği için bu örnekleme yöntemi tercih edilmiş ve 34 kadın, 20 erkek olmak üzere toplam 54 sınıf öğretmeni adayı ile çalışma yürütülmüştür. Çalışma grubu oluşturulurken gönüllülük ilkesi esas alınmıştır.

Veri Toplama Aracı

Çalışmada veri toplama aracı olarak nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan anketten yararlanılmıştır. Bir araştırmada hedef kitlenin demografik özelliklerinin yanı sıra tutumları, değerleri, performansları veya görüşleri de belirlenmeye çalışılabilir. Bu durumda hazırlanacak anket, ölçülmek istenen özelliklere göre bölümlere ayrılır ya da her amaç için ayrı bir anket hazırlanır (Büyüköztürk, 2005). Bu çalışma kapsamında da görüş belirlemek amaçlandığı için anket tercih edilmiş ve iki bölümden oluşan veri toplama aracı geliştirilmiştir. Araştırmacılar tarafından geliştirilen ve açık uçlu sorulardan oluşan ankette öğretmen adaylarının demografik özelliklerini belirlemeye yönelik maddelerin yanı sıra ilkokulda drama dersi kapsamında bireysel ve mesleki gelişimlerine ilişkin edindikleri kazanımlara ilişkin görüşlerini ortaya koymaya yönelik iki soru bulunmaktadır. Dil ve anlatım yönünden uygunluğunu belirlemek için Türkçe eğitimi alanında bir uzmanın görüşüne sunulan anket için sınıf eğitimi alanında uzman iki akademisyenin görüşünden yararlanılmıştır. Sunulan geri bildirimler dikkate alınarak ankete son şekli verilmiştir. Hazırlanan anket 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz döneminde alan eğitimi derslerinden ilkokulda drama dersini alan sınıf öğretmeni adaylarına uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Nitel araştırmalarda toplanan verilerin analizinde yaygın olarak betimsel analiz veya içerik analizi kullanılır. İçerik analizi, araştırmanın özüne ilişkin kalıpları, temaları, önyargıları ve anlamları belirlemek hedefiyle verilerin dikkatli, detaylı ve sistematik olarak incelenmesi ve yorumlanmasıdır (Baltacı, 2019). Bu çalışma kapsamında toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiş, bu süreçte Yıldırım ve Şimşek (2008) tarafından ortaya konulan aşağıdaki aşamalar takip edilmiştir:

- Verilerin kodlanması
- Temaların bulunması
- Kodların ve temaların düzenlenmesi
- Bulguların tanımlanması ve yorumlanması

Veriler iki araştırmacı tarafından kodlanmıştır. Tümevarımsal analiz yapılarak öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlardan hareketle kodlar oluşturulmuş ve benzer kodları içinde barındıran temalara ulaşılmıştır. Temalar isimlendirilirken kodların ortak özellikleri esas alınmıştır. Frekans değerleri belirlenirken her bir kod için görüş bildiren öğretmen adayı sayısı dikkate alınmıştır.

Araştırma bulgularını desteklemek için öğretmen adaylarının yanıtlarından doğrudan alıntılar yapılmıştır. Etik ilkeler doğrultusunda öğretmen adaylarının isimleri gizli tutulmuş ve her birine numara verilerek Ö1, Ö2 şeklinde belirtilmiştir.

Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci amacı sınıf öğretmeni adaylarının ilkökulda drama dersi kapsamında bireysel gelişimlerine ilişkin edindikleri kazanımları kendi görüşleri doğrultusunda ortaya koymaya yöneliktir. Bu amaca ilişkin bulgular Tablo 1’de yer almaktadır:

Tablo 1. Sınıf öğretmeni adaylarının drama dersi kapsamında bireysel gelişimlerine ilişkin edindikleri kazanımlar

Temalar	Kodlar	f
Sosyal Gelişime İlişkin Kazanımlar	Empati becerisinin gelişimi	41
	İletişim becerisinin gelişimi	26
	Sosyalleşme	19
	Grup çalışmasının gelişimi	18
	İnsanları tanıma	5
	Beden dilini etkili kullanma	4
Bilişsel Gelişime İlişkin Kazanımlar	Yaratıcı düşünme	32
	Dikkat becerisinin gelişimi	21
	Hafızanın güçlenmesi	14
	Eleştirel düşünme	2
	Hızlı düşünme	2
Ahlak ve Değerler Gelişimine İlişkin Kazanımlar	Sorumluluk değerinin gelişimi	23
	Yardımlaşma değerinin gelişimi	21
	Hoşgörü değerinin gelişimi	2
	Saygı değerinin gelişimi	2
	Dürüstlük değerinin gelişimi	1
Fiziksel Gelişime İlişkin Kazanımlar	Hızlı hareket etme	12
	Koordinasyonun gelişimi	7
	El becerilerinin gelişimi	7
	Yeni dans figürleri öğrenme	1
Duygusal Gelişime İlişkin Kazanımlar	Özgüven gelişimi	6
	Hata yapmaktan korkmamayı öğrenme	1
	Stresten uzaklaşma	1
	Duygusal açıdan ilerleme kaydetme	1
Diğer Kazanımlar	Ritim duygusunun gelişimi	9
	Eğlenerek öğrenme	3
	Bireysel çalışmanın önemini kavrama	1

Tablo 1 incelendiğinde sınıf öğretmeni adaylarının drama dersi kapsamında bireysel gelişimlerine ilişkin edindikleri kazanımların “sosyal gelişime ilişkin kazanımlar”, “bilişsel gelişime ilişkin kazanımlar”, ahlak ve değerler gelişimine ilişkin kazanımlar”, “fiziksel gelişime ilişkin kazanımlar”, “duygusal gelişime ilişkin kazanımlar” ve “diğer kazanımlar” olmak üzere altı tema çerçevesinde ortaya konulduğu görülmektedir. “Sosyal gelişime ilişkin kazanımlar” teması kapsamında en çok ifade edilen görüşün 41 öğretmen adayı tarafından belirtilen “empati becerisinin gelişimi” olduğu tespit edilmiştir. Bu koda ilişkin olarak Ö8 “*Gerçekten empati kurmaya daha yatkın olmaya başladım. “Güven” adlı oyunda gözleri kapalı olan ben değilken yani yönlendirirken arkadaşımın dediklerimi yapmakta tereddüt ettiğini fark edip kızdım. Fakat gözü kapatılan ben olunca yürümekte zorlandım. Böylelikle empati kurmam gerektiğini hatırladım.*” şeklinde görüşünü belirtirken Ö38 “*Dramada en önemlisi empati ve yardımlaşmayı öğrendim. Tabi ki grup çalışması, iletişim gibi kazanımları da edindim. Mesela aynalama yöntemini kullanarak A-B şeklinde iki kişilik bir grup oluşturduk ve yer değiştirme yöntemini kullanarak slow bir müzik eşliğinde karşıdaki arkadaşın yaptığının aynısını yaptık, karşıdaki arkadaşın neden o davranışı, hareketi yaptığını düşündük ya da onun bir sonraki hareketini tahmin ettik. Bu aynalama çalışmasında empatiyi öğrendim.*” şeklinde görüşünü ifade etmiştir. “Empati becerisinin gelişimi” nden sonra bu tema kapsamında en çok ortaya konulan görüşün 26 öğretmen adayı tarafından belirtilen “iletişim becerisinin gelişimi” olduğu ve bunu 19 öğretmen adayı tarafından belirtilen “sosyalleşme” nin izlediği belirlenmiştir. İletişim becerisinin gelişimine ilişkin olarak Ö37 “*Karışık selamlaşma ve tanışma etkinliği ile bu kazanımları kazandım. Karışık selamlaşma ile herkes birbiriyile konuştu. İletişim kurdu.*” ifadeleriyle görüşünü belirtmiştir. Tablodaki diğer temalar incelendiğinde en çok ifade edilen görüşlerin “bilişsel gelişime ilişkin kazanımlar” teması kapsamında 32 öğretmen adayı tarafından belirtilen “yaratıcı düşünme”, “ahlak ve değerler gelişimine ilişkin kazanımlar” teması kapsamında 23 öğretmen adayı tarafından belirtilen “sorumluluk değerinin gelişimi”, “fiziksel gelişime ilişkin kazanımlar” teması kapsamında 12 öğretmen adayı tarafından belirtilen “hızlı hareket etme”, “duygusal gelişime ilişkin kazanımlar” teması kapsamında 6 öğretmen adayı tarafından belirtilen “özgüven gelişimi” ve “diğer kazanımlar” teması kapsamında 9 öğretmen adayı tarafından belirtilen “ritim duygusunun gelişimi” olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmanın ikinci amacı sınıf öğretmeni adaylarının ilkökulda drama dersi kapsamında mesleki gelişimlerine ilişkin edindikleri kazanımları kendi görüşleri doğrultusunda ortaya koymaya yöneliktir. Bu amaca ilişkin bulgular Tablo 2’de yer almaktadır:

Tablo 2. Sınıf öğretmeni adaylarının drama dersi kapsamında mesleki gelişimlerine ilişkin edindikleri kazanımlar

Temalar	Kodlar	f
Öğrencilerde Etkili Öğrenmeyi Sağlamaya Yönelik Kazanımlar	Kavram öğretiminin nasıl yapılacağını öğrenme	15
	Dersleri etkili işleme yollarını öğrenme	8
	Dersleri eğlenceli hale getirme yollarını öğrenme	3
	Soyut kavramları somutlaştırmayı öğrenme	2
Öğrencilerin Sahip Olduğu Beceri ve Özellikleri Geliştirmeye İlişkin Kazanımlar	Ders materyallerinin kullanımı hakkında bilgi sahibi olma	1
	Öğrencilerin el becerilerini geliştirme yollarını öğrenme	3
	Öğrencilerin hayal gücünü geliştirme yollarını öğrenme	2
	Öğrencilerin aidiyet duygusunu geliştirme yollarını öğrenme	2
	Öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerini geliştirme yollarını öğrenme	2
	Öğrencilerin sorumluluk bilincini geliştirme yollarını öğrenme	1
Öğrencilerin yardımlaşma becerisini geliştirme yollarını öğrenme	1	

Tablo 2 incelendiğinde sınıf öğretmeni adaylarının drama dersi kapsamında mesleki gelişimlerine ilişkin edindikleri kazanımların “öğrencilerde etkili öğrenmeyi sağlamaya yönelik kazanımlar” ve “öğrencilerin sahip olduğu beceri ve özellikleri geliştirmeye ilişkin kazanımlar” olmak üzere iki tema çerçevesinde ortaya konulduğu görülmektedir. “Öğrencilerde etkili öğrenmeyi sağlamaya yönelik kazanımlar” teması kapsamında en çok ifade edilen görüşün 15 öğretmen adayı tarafından belirtilen “kavram öğretiminin nasıl yapılacağını öğrenme” olduğu, bunu 8 öğretmen adayı tarafından belirtilen “dersleri etkili işleme yollarını öğrenme” nin izlediği tespit edilmiştir. “Öğrencilerin sahip olduğu beceri ve özellikleri geliştirmeye ilişkin kazanımlar” temasında ise en çok ifade edilen görüşün 3 öğretmen adayı tarafından belirtilen “öğrencilerin el becerilerini geliştirme yollarını öğrenme” olduğu

belirlenmiştir. “Kavram öğretiminin nasıl yapılacağını öğrenme” ye ilişkin olarak Ö46 “*Kavramlarda zorlanan öğrenciler için oynadığımız “Meyve Sepeti” mükemmel olur mesela. Mevsimler başlığı altında ilkbahar, yaz, sonbahar ve kış isimleri ile bu kavramları öğretebiliriz.*” şeklinde görüşünü ifade ederken “dersleri etkili işleme yollarını öğrenme” ye ilişkin olarak Ö22 “*Drama dersinin etkililiği ve gerekliliğinin farkında olmamızı sağlamasıyla beraber oynadığımız oyunlar esnasında hem çeşitli oyunlar oynamayı öğrendik hem de bu oyunların amaçsız olmadığını, çocuklara sıkılmadan keyifli öğrenmeler sağlayabileceğimizi, dikkatlerini çekebilmeyi öğrendik.*” şeklinde görüşünü ortaya koymuştur.

Tartışma ve Sonuç

Sınıf öğretmeni adaylarının ilkokulda drama dersi kapsamında edindikleri kazanımları bireysel ve mesleki gelişimleri bağlamında ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada öğretmen adayları tarafından pek çok kazanıma ulaşıldığı belirtilmiş; en çok ifade edilen kazanımların “empati becerisinin gelişimi”, “yaratıcı düşünme”, iletişim becerisinin gelişimi”, “sorumluluk değerinin gelişimi”, “dikkat becerisinin gelişimi”, “yardımlaşma becerisinin gelişimi”, “sosyalleşme” ve “kavram öğretiminin nasıl yapılacağını öğrenme” olduğu tespit edilmiştir. Kaf Hasırcı, Bulut ve İflazoğlu Saban (2008) tarafından yaratıcı drama dersinin öğretmen adaylarına sağladığı bireysel ve akademik kazanımları belirlemek amacıyla yürütülen çalışmada öğretmen adaylarının bireysel olarak kendilerini daha rahat ifade etme, kendini tanıma, özgüven kazanma, arkadaşlarını daha yakından tanıma, başkaları ile etkileşime girerek daha rahat iletişim kurma, rahat davranma, empati, potansiyelinin farkına varma, özsaygı, kendi ile barışık olma, bağımsız davranma, duygularını kontrol etme, sosyalleşme, grupla uyumlu çalışma, işbirliği, girişkenlik, sorumluluk, yaratıcılık, hayal gücü, eleştirel düşünme, karar verme, problem çözme, beden dilini kullanma ve fiziksel koordinasyon özelliklerinin geliştiğine ilişkin görüşler ortaya koydukları tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular, bu araştırma kapsamında tespit edilen bulguların pek çoğu ile örtüşmektedir. Ormancı ve Şaşmaz Ören (2010) tarafından lisans eğitiminde drama dersini alan sınıf öğretmeni adayları ile yürütülen çalışmada öğretmen adaylarının dersin sağladığı katkılara ilişkin görüşleri incelendiğinde eğitimsel, sosyal ve yaşantısal katkılar olmak üzere üç tema çerçevesinde görüşlerin ortaya konulduğu ve bu temalar kapsamında yer alan yaratıcılığı artırma, beden dilini kullanmayı öğrenme, özgüveni artırma, sosyalleşme becerisinin gelişimi ve empati kurmayı öğrenme kodlarının bu çalışmada belirlenen kodlarla örtüştüğü belirlenmiştir. Başcı ve Gündoğdu (2011) tarafından öğretmen adaylarının drama dersine ilişkin tutum ve görüşlerini incelemek amacıyla gerçekleştirilen çalışmada görüşme verileri analiz edildiğinde drama derslerinin öğrencilerin duyuşsal özelliklerine ve kişilik gelişimlerine katkı sağladığı; yaratıcılığı, farklı düşünebilmeyi, hayal gücünü, kendine güven duygusunu, iletişim ve empati becerilerini geliştirdiği belirlenmiştir. Elde edilen bulgular, bu araştırma kapsamında ortaya konulan bulgularla desteklenmektedir. Polat (2014) tarafından sınıf öğretmeni adaylarının drama dersi uygulamalarına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla tarama modelinde yürütülen çalışmada öğretmen adayları ders kapsamında yapılan uygulamalarla kendini daha iyi ifade etme, duyguların farkına varma, duyguları daha rahat ifade etme, öz farkındalığın artması, arkadaşları daha iyi anlama, iletişim kurma, empati, yaratıcılığı keşfetme, eleştirel düşünme, hayal gücünün gelişimi, bireysel farklılıkları kabul etme gibi özelliklerinin geliştiğini ifade etmişlerdir. Elde edilen bulgular, bu çalışmada ortaya konulan bulgularla benzerlik göstermektedir. Hamurcu (2018) tarafından sınıf öğretmeni adaylarının dramanın ilkokullarda kullanımına ilişkin görüşlerini ortaya koymak amacıyla yürütülen çalışmada öğretmen adayları tarafından ifade edilen görüşlerin öğrenmeye yönelik görüşler ile öğrenci gelişimi ve yararlarına yönelik görüşler olmak üzere iki tema çerçevesinde incelendiği ve temalarda yer alan pek çok kodun bu araştırma kapsamında belirlenen kodla örtüştüğü tespit edilmiştir.

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Bu çalışma, sınıf öğretmeni adayları ile yürütülmüştür. Farklı ana bilim dallarında öğrenim gören öğretmen adayları ile de benzer araştırmalar yapılabilir.
- Bu çalışma, nitel araştırmaya örnek teşkil etmektedir. Örneklemin geniş tutularak daha fazla katılımcının yer aldığı nicel araştırmalarla konuya ilişkin genellemenin yapılabileceği çalışmalar yürütülebilir.
- Sınıf öğretmeni adaylarının sınıf içi uygulamalarda drama dersi kapsamında edindikleri kazanımlara yer verip vermedikleri araştırılabilir.

Kaynakça

- Adıgüzel, Ö. (2013). *Eğitimde yaratıcı drama*. Ankara: Pegem Akademi.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388.
- Başçı, Z. ve Gündoğdu, K. (2011). Öğretmen adaylarının drama dersine ilişkin tutumları ve görüşleri: Atatürk Üniversitesi örneği. *İlköğretim Online*, 10(2), 454-467.
- Büyüköztürk, Ş. (2005). Anket geliştirme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 133-151.
- Erdoğan, T. (2015). Türkçe öğretimi ve drama. T. Erdoğan (Ed.). *Okul öncesinden ilköğretime kuramdan uygulamaya drama içinde* (1-17. ss.). Ankara: Eğiten Kitap Yayıncılık.
- Fenstermacher, G. D. & Soltis, J. F. (2004). *Approaches to teaching*. New York: Teachers College Press.
- Hale, C. D. & Astolfi, D. (2007). Evaluating education and training services: A primer. http://www.charlesdennishale.com/books/eets_ap/Title_Page_and_Table_of_Contents.pdf. adresinden 06.05.2011 tarihinde edinilmiştir.
- Hamurcu, H. (2018). Sınıf öğretmeni adaylarının ilkokullarda drama uygulanmasına yönelik görüşleri: Bir durum çalışması. *Electronic Turkish Studies*, 13(27), 815-828.
- Kaf Hasırcı, Ö., Bulut, M. S. ve İflazoğlu Saban, A. (2008). Öğretmen adaylarının yaratıcı drama dersinin bireysel ve akademik kazanımlarına ilişkin görüşleri. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 3(6), 63-88.
- Liu, C. C. & Chen, I. J. (2010). Evolution of constructivism. *Contemporary Issues In Educational Research*, 3(4), 63-66.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev. Ed.). Ankara: Nobel.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (2016). Genişletilmiş bir kaynak kitap: Nitel veri analizi (S. Akbaba Altun ve A. Ersoy, Çev. Ed.). Ankara: Pegem Akademi.
- Miller-Young, J. & Yeo, M. (2015). Conceptualizing and Communicating SoTL: A Framework for the Field. *Teaching & Learning Inquiry: The ISSOTL Journal*, 3(2), 37-53.
- Oğuz, A. (2015). Drama. T. Erdoğan (Ed.). *Okul öncesinden ilköğretime kuramdan uygulamaya drama içinde* (1-17. ss.). Ankara: Eğiten Kitap Yayıncılık.
- Ormancı, Ü. ve Şaşmaz Ören, F. (2010). Dramanın ilköğretimde kullanılabilirliğine yönelik sınıf öğretmeni adaylarının görüşleri: Demirci Eğitim Fakültesi örneği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 43(1), 165-191.
- Polat, H. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının drama dersi uygulamaları ile ilgili görüşleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 75-100.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yükseköğretim Kurulu (2018). Sınıf öğretmenliği lisans programı. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Sinif_Ogretmenligi_Lisans_Programi09042019.pdf adresinden 16.11.2021 tarihinde edinilmiştir.

Extended Abstract

Introduction

Realization of meaningful learning is possible with learning environments in which methods and techniques that allow the learner to be active in the learning process and to learn by doing and experiencing are used. One of the prominent methods is drama, which puts the learner at the center of learning, enables them to be actively involved in the learning process, and thus enables permanent learning.

Drama includes the internal and external actions people experience by interacting with each other, nature or other objects and the activities greatly affecting their life situations (Adıgüzel, 2013). Considering the benefits that the drama method provides to the students, it is important for the teachers who will apply this method in schools to have a good command of the method and to apply this method effectively. The lessons that teachers take on the drama method during their undergraduate education are one of the most important factors determining their knowledge and skills regarding the method. Drama in primary school, which is one of the compulsory courses in the primary school teaching undergraduate program, is one of these courses and the content of the course is specified by the Council of Higher Education (2018) as follows:

- Definition and meaning of drama
- Concepts such as psycho-drama, creative drama, educational drama, socio-drama, etc.
- Drama-game relationship
- History of drama practices in education
- The structure and application stages of drama in education
- Drama environment and teacher qualifications
- Evaluation of the drama
- Examples of drama suitable for the educational purposes of the field, development and application of the examples

The aim of this study is to reveal the opinions of primary school teacher candidates about the drama in primary school course, the scope of which is stated, and to determine the learning outcomes they have acquired in this course. In this context, answers to the questions “What are the learning outcomes primary teacher candidates have acquired regarding their individual development within the scope of the drama in primary school course?” and “What are the learning outcomes primary teacher candidates have acquired regarding their professional development within the scope of the drama in primary school course?” were sought.

Method

In this study, qualitative research was preferred because it was aimed to reveal the opinions of primary school teacher candidates about their experiences within the scope of the course. The study group of the research consisted of 54 primary school teacher candidates. A questionnaire consisting of open-ended questions was used as a data collection tool in the study. The collected data were analyzed by content analysis, and direct quotations were made from the answers of the primary school teacher candidates to support the research findings.

Findings

When the data were analyzed, it was determined that the primary teacher candidates' learning outcomes regarding their individual development acquired within the scope of the drama in primary school course were revealed within the framework of six themes as “outcomes related to social development”, “outcomes related to cognitive development”, “outcomes related to moral and values development”, “outcomes related to physical development”, “outcomes related to emotional development”, and “other outcomes”. It was revealed that the most expressed opinion was the development of empathy skills included in the theme of "outcomes related to social development". It was also found that the outcomes they acquired regarding their professional development were revealed within the framework of two themes as “outcomes for effective learning” and “outcomes related to

improving the skills and characteristics of students". The most expressed opinion was determined to be "learning how to teach concepts" included in the theme of "outcomes for effective learning in students".

Discussion and Result

In this study, which aimed to reveal the outcomes acquired by primary school teacher candidates within the scope of drama course in the context of their personal and professional development, it was stated that many outcomes were acquired by the teacher candidates. Accordingly, the most expressed outcomes were determined to be development of empathy skill", "creative thinking", development of communication skill, "development of responsibility value", "development of attention skill", "development of cooperation skill", "socialization" and "learning how to teach concepts". It was seen that the findings obtained were in line with the findings of the studies conducted by Kaf Hasırcı, Bulut and İflazoğlu Saban (2008), Ormancı and Şaşmaz Ören (2010), Başcı and Gündoğdu (2011), Polat (2014) and Hamurcu (2018).

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

